

MGR ANDRZEJ PALEJ

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych
Katedra Teorii Ekonomii
e-mail: paleja@uek.krakow.pl

PODATNIK POD STAŁĄ KONTROLĄ – FISKUS W POSIADANIU NOWYCH NARZĘDZI IT

Słowa kluczowe: szara strefa, system podatkowy, mechanizm wyłudzeń, opodatkowanie, Plik JPK, *split payment*

Abstrakt. Niniejszy artykuł ma na celu opisanie nowoczesnych instrumentów technologicznych wprowadzonych przez Ministerstwo Finansów, celem uszczelnienia systemu podatkowego, zmniejszenia luki podatkowej oraz zapobiegania zwiększania się szarej strefy w polskiej gospodarce. Lata 2017–2018 można określić jako czas, kiedy administracja podjęła nowatorskie kroki, aby systemy teleinformatyczne funkcjonujące w Polsce prężnie, rozpoczęły walkę z nadużyciami wobec systemu gospodarczego. Głównym celem opisywanych instrumentów jest doprowadzenie do polepszenia się stanu gospodarki kraju przez prawidłowe wpływy należności podatkowych do budżetu państwa.

Taxpayer under constant control – Tax office in possession of new IT tools

Keywords: gray zone, tax system, mechanism of extortion, taxation, JPK file, split payment

Abstract. This article aims to describe modern technological instruments introduced by the Ministry of Finance in order to tighten the tax system, reduce the tax gap and prevent the gray economy from growing in the Polish economy. The years 2017–2018 can be defined as the time when the administration has taken innovative steps to make IT systems operating in Poland rapidly start to fight against fraud in the economic system. The main purpose of the described instruments is to improve the state of the country's economy through proper tax receipts to the state budget.

Wprowadzenie

Zjawisko szarej strefy w literaturze oraz w wielu debatach¹ podejmowanych przez przedstawicieli państwowych przedstawiane jest jako: „gospodarka nieobserwowana”, „czarny rynek”, a w kontekście traconych dochodów podatkowych – „luka podatkowa” czy też „wyłudzenia podatkowe”. Niektóre z tych pojęć są czasami stosowane zamiennie, mimo że występują między nimi istotne różnice.

Jedną z najważniejszych definicji szarej strefy podaje Komisja Europejska w dokumencie z wytycznymi dotyczącymi systemu rachunków narodowych w Unii Europejskiej². Komisja Europejska używa określenia gospodarka nieobserwowana, w której skład wchodzi:

- czynności nielegalne, obie strony uczestniczą dobrowolnie w transakcji, która jest zabroniona przez prawo (np. sprzedaż narkotyków),
- czynności ukryte, transakcje są zgodne z prawem, ale mimo to pozostają niezarejestrowane, a tym samym niewidoczne dla administracji państwowej,
- czynności o charakterze nieformalnym, zazwyczaj prowadzonych okazjonalnie lub na bardzo małą skalę, w przypadku których nie jest prowadzona ich ewidencja (np. okazjonalny wynajem pokoi, nierejestrowane korepetycje).

Czynności w szarej strefie mogą być podejmowane zarówno przez niezarejestrowane, jak i zarejestrowane podmioty. W przypadku podmiotów niezarejestrowanych, szara strefa może dotyczyć praktycznie całego spektrum czynności nieobserwowanych, a więc czynności o charakterze nieformalnym, takich jak udzielanie korepetycji bez rejestracji, przez czynności ukryte, związane z nielegalną formą sprzedaży, np. na rynku bukmacherskim w przypadku zawierania zakładów wzajemnych bez zezwolenia, czynności ukryte związane z nielegalnym pochodzeniem sprzedawanego produktu, np. wyrobami tytoniowymi z przemytu, aż po czynności nielegalne, czarnostrefowe, np. handel narkotykami. W przypadku podmiotów zarejestrowanych, ich działalność w szarej strefie polega zazwyczaj na dokonywaniu czynności ukrytych, polegających na nierejestrowaniu transakcji w celu uzyskania korzyści finansowych dzięki uniknięciu ich opodatkowania, a czasem również ze względu na nielegalną formę sprzedaży produktów, np. prowadzenie sprzedaży alkoholu bez koncesji w restauracji, lub ze względu na ich nielegalne pochodzenie.

¹ http://www.finanse.mf.gov.pl/web/bip/ministerstwo-finansow/wiadomosci/aktualnosci/ministerstwo-finansow2/-/asset_publisher/M1vU/content/id/5821573 (10.09.2018).

² Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z 21.05.2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej oraz stosowania przyznaných odstępstw, Bruksela, 29.06.2018 r.

Z terminami szarej strefy i czarnego rynku często łączone jest pojęcie tzw. luki podatkowej – jest to różnica pomiędzy wartością dochodów podatkowych, które powinny teoretycznie wpływać do sektora finansów publicznych a wartością faktycznie zrealizowanych dochodów podatkowych. Szara strefa powiększa lukę podatkową, ponieważ stanowi część faktycznej, chociaż nieobserwowalnej aktywności gospodarczej, która powinna być opodatkowana. Ubytek dochodów sektora finansów publicznych, wynikający z występowania szarej strefy obejmuje także dochody niepodatkowe, np. z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z niezarejestrowanym zatrudnieniem pracowników.

Szara strefa jest niezwykle złożonym zjawiskiem. Jej powstawanie oraz skala zależą od wielu czynników. Możliwe jest wyróżnienie obszarów, które mają największy wpływ na jej kształtowanie:

- podatki,
- składki na ubezpieczenie społeczne,
- koszty administracyjne,
- jakość administracji i wymiaru sprawiedliwości,
- cykl koniunkturalny,
- systemy i praktyka dokonywania płatności,
- wartości i aspekty moralne,
- jakość dóbr i usług dostarczanych przez sektor publiczny.

Występowanie szarej strefy oraz strefy wyłudzeń niesie ze sobą istotne konsekwencje gospodarcze i społeczne. Mogą one w znacznym stopniu wpływać na:

- gorszą sytuacją sektora finansów publicznych,
- mniejszą ilością i/lub niższą jakością dóbr publicznych,
- zaburzaniem konkurencji na rynku,
- degradacją instytucji gospodarczych i społecznych,
- osłabieniem wzrostu gospodarczego.

Innowacyjne systemy, których głównym celem jest ograniczenie zjawiska szarej strefy oraz strefy wyłudzeń

Od kilku lat polskie władze wprowadzają nowe instrumenty, które mają za zadanie znacznie ograniczyć rozwój szarej strefy w Polsce. Na szczególną uwagę zasługują metody oparte na interaktywności, wykorzystujące w swojej istocie najnowsze rozwiązania technologiczne – wedle zasady „być o krok do przodu”. Wiele z nich jest dopiero w tak zwanej fazie testu i dopiero szczegółowe raporty w przyszłości pozwolą na to, aby móc zaopiniować, zmodyfikować i skutecznie ich działanie.

Pierwsza metoda to metoda ograniczenia płatności gotówkowych. Płatności elektroniczne, w przeciwieństwie do płatności gotówkowych, pozostawiają ślad w systemie bankowym, utrudniając ukrycie transakcji. W ten sposób mogą być ważnym narzędziem w zwalczaniu szarej strefy. Od 2017 roku obniżono wartość transakcji, za które płatność może być regulowana gotówką. Zmiana jest znacząca, ponieważ wcześniej limit ten wynosił 15 tys. euro. Od 2017 roku natomiast wydatki powyżej 15 tys. zł opłacone gotówką nie są już kosztem podatkowym. Zgodnie z art. 22 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorcy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą nie mogą zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatku w tej części, w jakiej kwota transakcji przekraczająca 15 tys. zł nastąpiła za pośrednictwem rachunku bankowego. Jeśli cała płatność, do transakcji na kwotę powyżej 15 tys. zł, została dokonana gotówką, to wydatek ten w całości nie stanowi kosztu, płatność gotówką do transakcji w kwocie do 15 tys. zł – stanowi koszt podatkowy. Jeśli więc najpierw zaliczono do kosztów uzyskania przychodów kwotę powyżej 15 tys. zł, a później płatności dokonano gotówką, a nie przelewem, podatnicy zmniejszą koszty uzyskania przychodów lub zwiększą przychody (Ustawa, 27.07.1997; Ustawa, 15.02.1992).

Warto dodać, że gdy płatność regulowana jest w przyszłych okresach i w formie gotówkowej, może nastąpić powiększenie przychodów. Jeżeli dana firma X wystawi firmie Y fakturę przelewową na kwotę powyżej 15 tys. zł i firma Y wprowadzi ją do rejestrów i zaliczy w poczet kosztów uzyskania przychodów, a następnie pomimo płatności wskazanej na fakturze zapłaci ją w formie gotówkowej, to firma ta będzie musiała wykreślić daną fakturę z rejestrów i w ten sposób, zmniejszając koszty, powiększy się przychód z działalności gospodarczej. Wnioskując stwierdza się jednoznacznie, że znaczenie ma faktyczna forma płatności, a nie metoda płatności, która została zadeklarowana na fakturze.

Wydatki powyżej 15 tys. zł opłacone gotówką nie stanowią kosztu podatkowego również w sytuacji gdy:

- dotyczą nabycia lub wytworzenia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych,
- następuje płatność po zmianie formy opodatkowania na zryczałtowaną,
- płatność następuje po likwidacji pozarolniczej działalności.

Czynny udział w rozpowszechnianiu tej metody przypada bankom, które w praktyce wręcz namawiają podmioty do dokonywania płatności elektronicznych motywując niższymi kosztami prowadzenia rachunku bankowego czy też zerową prowizją za przelew bankowy.

Abstrahując od wyżej wymienionych płatności, wskazać można jedną z najnowszych metod – „Polska bezgotówkowa”. Jest to akcja, która polega na rocznej,

darmowej dzierżawie terminali płatniczych dla każdej firmy, w której nie było możliwości realizacji płatności metodą bezgotówkową.

Według statystyk Narodowego Banku Polskiego, opublikowanych w lipcu 2018 roku dotyczących terminali płatniczych i sieci akceptacji kart bankowych w I kwartale 2018 roku. Z danych banku centralnego wynika, że w marcu kartą można było zapłacić w 464,5 tys. sklepów i punktów usługowych. To o ok. 20 tys. miejsc więcej niż w grudniu ubiegłego roku oraz o niecałe 50 tys. więcej niż w marcu ubiegłego roku³. Dla wielu klientów jest to wielka wygoda ponieważ 2/3 kupujących posługuje się tylko i wyłącznie kartami płatniczymi.

Kolejnym bardzo interesującym, innowacyjnym instrumentem jest Plik JPK. 1 lipca 2016 roku weszły w życie nowe zasady kontroli podatkowej (Ustawa, 15.12.2017, art. 109, ust. 8a, art. 82 ust. 1b ordynacji podatkowej). Przepisy nakładają na przedsiębiorców obowiązek przekazywania organom kontroli skarbowej szczegółowych danych podatkowych. Informacje te muszą być generowane i przesyłane w wersji elektronicznej – w ściśle określonym schemacie Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK). Wiąże się to z koniecznością dostosowania systemów informatycznych przedsiębiorstw.

W pierwszej kolejności nowymi obowiązkami objęto duże przedsiębiorstwa, od stycznia 2017 roku – małe i średnie firmy. Mikroprzedsiębiorcy są zobligowani do tworzenia i wysyłania JPK od stycznia 2018 roku. Jednolity Plik Kontrolny to zbiór danych finansowych, generowany z systemów informatycznych danego przedsiębiorstwa, tworzony przez bezpośredni eksport danych z systemów informatycznych, zawiera informacje o operacjach gospodarczych za dany okres, ma ustandaryzowany układ i format (schemat XML) umożliwiający jego łatwe przetwarzanie. System ten przez lata podlegał głębokiej modyfikacji. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w 2005 roku zarekomendowała rozwiązanie pod nazwą *Standard Audit File-Tax*, z którego do tej pory skorzystało już wiele europejskich państw – od Wielkiej Brytanii przez Niemcy aż po Litwę czy Słowenię. Jednolity Plik Kontrolny ma w założeniach Ministerstwa Finansów znacząco uprościć, skrócić uciążliwość kontroli podatkowej – zarówno z perspektywy kontrolerów, jak i przedsiębiorców. Przedsiębiorcy, za pomocą dostosowanego do przepisów systemów księgowych, będą mogli automatycznie wygenerować JPK i przesłać go do Ministerstwa Finansów drogą elektroniczną. Wyeliminuje to konieczność przeprowadzania audytów przez pracowników kontroli skarbowej – często uciążliwych, długotrwałych i paraliżujących codzienną pracę. Kontrole mają być przeprowadzane tylko wtedy,

³ https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/systemplatniczy/obrot_bezgotowkowy/obrot_bezgotowkowy.html.

gdy w elektronicznych plikach wykryte zostaną nieprawidłowości. Dane przekazane w ujednoliconej formie będą mogły być poddane szybkiemu, automatycznemu sprawdzeniu, co błyskawicznie wykryje ewentualne problemy czy nieprawidłowości, kładąc tym samym kres nielegalnym praktykom takim jak wyłudzenia VAT albo uchylanie się przed opodatkowaniem. Jednolity Plik Kontrolny składa się z siedmiu struktur; ma charakter informacji podatkowej. W konsekwencji, jego niezłożenie może skutkować dla podatnika nałożeniem kary porządkowej lub powstaniem odpowiedzialności karno-skarbowej. Rodzaj i wysokość sankcji pieniężnych nałożonych na podatnika, nieskładającego JPK, uzależniony jest od tego, czy obowiązek przekazania pliku wynika z żądania organów podatkowych (wysuniętego np. w trakcie kontroli podatkowej na podstawie art. 193a ordynacji podatkowej) czy też bezpośrednio z przepisów prawa (art. 82 § 1b ordynacji podatkowej). Z tą ostatnią sytuacją mamy do czynienia w przypadku raportowania co miesiąc, bez wezwania, struktury JPK VAT. Warunkiem koniecznym przypisania podatnikowi odpowiedzialności na gruncie przepisów Kodeksu karnego skarbowego (KKS) jest wykazanie umyślności działania podatnika. W konsekwencji, jeżeli przekazanie organom podatkowym JPK na żądanie lub przesłanie JPK VAT jest niemożliwe z przyczyn od podatnika niezależnych (np. brak możliwości przesłania JPK VAT ze względu na awarię serwerów Ministerstwa Finansów), to na podatnika nie może zostać nałożona kara grzywny.

Tabela 1. Rodzaje Jednolitych Plików Kontrolnych

Lp.	Nazwa pliku	Opis czynności
1.	JPK_VAT	ewidencja sprzedaży i zakupu VAT, czyli dla każdej faktury numer dokumentu, nazwa kontrahenta oraz wartość transakcji w rozbiciu na poszczególne kategorie podatkowe; składany co miesiąc przez wszystkie strony obrotu gospodarczego pozwoli na szybkie przeprowadzenie kontroli krzyżowych oraz wykrycie niezgodności między rejestrami VAT a deklaracją VAT-7
2.	JPK_FA	ewidencja faktur sprzedaży, jest właściwie rozszerzeniem JPK_VAT; plik składany jest na żądanie i stanowi pełne odzwierciedlenie faktur VAT w danym okresie, zawiera zatem pozycje towarowe każdej faktury oraz wiele informacji o samej transakcji, np. dla faktury korygującej przedstawiana jest przyczyna korekty, a dla sprzedaży towarów zwolnionych z podatku VAT – przyczyna zwolnienia
3.	JPK_MAG	ewidencja magazynowa, obrazuje ruchy na magazynie, czyli wartość przyjęć i wydań, w rozbiciu na poszczególne transakcje oraz pozycje magazynowe, jeśli z tym ruchem była powiązana faktura VAT, to jej numer również znajdziemy w tej strukturze

4.	JPK_KR	obrazuje zapisy na księgach rachunkowych, skoro już wiemy, że taka transakcja została zawarta, to możemy sprawdzić, czy została ona poprawnie ujęta w księgach rachunkowych; kontroler może zatem oprócz sprawdzania VAT skontrolować również podatek dochodowy
5.	JPK_WB	to w zasadzie nasz wyciąg bankowy, wszystkie transakcje na rachunku bankowym – nazwa kontrahenta, wartość i tytuł przelewu
6.	JPK_PKPiR	dotyczy mniejszych podatników, którzy korzystają z podatkowej księgi przychodów i rozchodów
7.	JPK_EWP	to ewidencja przychodów dla podatników rozliczających się ryczałtem

Źródło: Dz.U.2018.0.800, t.j. Ustawa z 29.08.997 r., art. 193a. § 2 ordynacji podatkowej.

Najbardziej innowacyjną wprowadzoną przez Ministerstwo Finansów metodą ostatnich czasów, której zadaniem jest uszczelnienie systemu podatkowego jest *split payment*⁴ – kolejna metoda, której zadaniem jest uszczelnienie systemu podatkowego. Szacuje się, że wprowadzenie mechanizmu podzielonej płatności w najbliższej dekadzie ma przynieść aż 80 mld zł dodatkowego wpływu do budżetu państwa oraz zwiększyć przejrzystość rozliczeń. Pojawia się wiele pytań dotyczących zarówno korzyści, jak i obaw jakie przewidział ustawodawca w kwestii zastosowania metody *split payment*. Podatek od towarów i usług ma bezspornie największy udział w tworzeniu przychodów w budżecie państwa. Niestety raporty wskazują na ogromny problem bardzo niskiej efektywności mechanizmu administracji skarbowej w ścigalności zobowiązań podatkowych. Badania przeprowadzone przez Dyрекcję Generalną ds. Podatków i Unii Celnej podkreślają pozycję Polski, która wśród państw członkowskich UE lokuje się na wysokiej pozycji rankingu pokazującego rozmiar nadużyć VAT⁵.

Według szacunków Najwyższej Izby Kontroli⁶ Polska na procederze wyludzeń VAT traci co roku od ok 50 do 70 mld zł, co stanowi ok 1,5% PKB⁷. Poza bezpośrednimi stratami materialnymi działalność szarej strefy wpływa w sposób negatywny na obraz takich branż, jak branża paliwowa, metalurgiczna czy obrót elektroniką użytkową, które są w szczególności narażone na działalność nierzetelnych

⁴ Ustawa z 15.12.2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62) wprowadzono m.in. zmiany do ustawy z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 i 2491).

⁵ EC (2016), The Concept of Tax Gaps, Report on VAT Gap Estimations by FISCALIS Tax Gap Project Group (FPG/041), European Commission, Directorate-General Taxation and Customs Union.

⁶ <https://businessinsider.com.pl/firmy/raport-nik-o-szarej-strefie-w-polsce/h47h9v9>.

⁷ <https://biznesujbezpiecznie.pl/split-payment-nowe-narzedzie-do-walki-z-wyludzeniami-vat/>.

podmiotów. Starania ustawodawcy bezsprzecznie skoncentrowane są na problemie jakim jest luka podatkowa.

Ideą funkcjonowania tej metody jest podział strumieni płatności. Kwota sprzedaży netto trafi wprost na rachunek dostawcy, pozostała kwota odpowiadająca wysokości podatku należnego, zostanie przelana na specjalnie do tego utworzone konto VAT. Rachunek będzie mógł być prowadzony przez banki oraz Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo Kredytowe (SKOK), i będzie całkowicie darmowe. *Split payment* jest instrumentem obejmującym wyłącznie transakcje między podmiotami będącymi podatnikami VAT, a w początkowej fazie wdrażania projektu korzystanie z systemu podzielonej płatności jest dobrowolne. Ustawodawca pozostawił nabywcy swobodę w wyborze faktur, które zostaną rozliczone na obecnych zasadach, a które uіci w metodzie *split payment*.

Według Ministerstwa Finansów w pierwszym roku z nowego systemu skorzysta 30% przedsiębiorców, w drugim – 75%, w trzecim – 80%⁸. Dla firm decydujących się na mechanizm podzielonej płatności ustawodawca przewidział wiele następujących korzyści⁹:

- brak stosowania podwyższonych odsetek od zaległości w VAT,
- przyspieszony zwrot VAT – 25 dni,
- brak sankcji VAT i zasady solidarnej odpowiedzialności,
- obniżenie kwoty zobowiązania w przypadku wcześniejszej zapłaty podatku VAT – wiele portali przygotowało do tego już odpowiednie kalkulatory.

Mimo bezdyskusyjnych plusów wprowadzane zmiany budzą obawy podatników, którzy staną przed wyzwaniem podporządkowania procedur zakupowych do nowej metody płatności. Wątpliwości pojawiają się również w związku z realnością konieczności renegotjacji umów handlowych z dotychczasowymi kontrahentami. Jednym z częściej podnoszonych argumentów podczas analizy nowej o *split payment* jest znaczące obniżenie płynności w sektorze przedsiębiorstw. Do tej pory zobowiązania z tytułu podatku należnego VAT do czasu płatności często kredytowały bieżącą działalność, umożliwiając w pierwszej kolejności zaspokajanie zobowiązań handlowych czy rozrachunków z pracownikami, co pozwalało na bardziej agresywne zarządzanie płynnością.

⁸ <https://businessinsider.com.pl/firmy/podatki/split-payment-ustawa-podpisana-przez-prezydenta/411erqf>.

⁹ Ustawa z 15.12.2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Ostatnie lata czytelnie wskazują na poprawę dziedziny finansowej, szczególnie postęp nastąpił zaś w sferze płynności gotówkowej, kluczowej w świetle nadchodzących zmian systemu podatkowego¹⁰.

Przed podjęciem decyzji dotyczącej wyboru formy rozliczeń podatkowych z VAT, właściciele firm powinni przeprowadzić dokładną analizę, szczególnie pod kątem własnej płynności finansowej oraz profilu prowadzonej działalności i ryzyka nadużyć VAT danego sektora. Warto zbadać problem złożoność portfela kontrahentów i warunków umów oraz terminów płatności. Istotną kwestię stanowić będzie implementacja do systemów księgowych możliwości monitorowania stanu płatności od odbiorców – odbiorca nie musi informować o zgłoszeniu płatności z wykorzystaniem metody *split payment*.

Podsumowanie

Wyłudzenia podatku VAT to problem numer jeden w Polsce i w Unii Europejskiej. Nie są problemem wyłudzenia wynikające z nieświadomie popełnianych błędów w dokumentach księgowych lub też wyboru niewłaściwej formy opodatkowania wskutek błędnej interpretacji przepisów przez podatnika. Realnym zagrożeniem są jednak oszustwa podatkowe, popełniane jak najbardziej świadomie i często w sposób zorganizowany, w ramach międzynarodowych grup przestępczych. Choć wszelkie działania realizowane przez władzę ustawodawczą i rząd w celu ograniczenia wyłudzeń VAT z perspektywy fiskalnej są właściwe, to należy mieć na uwadze, że zaostrzając obowiązujące przepisy oraz wprowadzając nowe obowiązki władza wykonawcza uderza także w uczciwych przedsiębiorców, więc wszystkie rozwiązania wprowadzane do polskiego porządku prawnego muszą być opiniowane ze środowiskami, na które bezpośrednio wpływają oraz powinny mieć odpowiednie mechanizmy ochronne pozwalające na uniknięcie poważnych skutków, które mogłyby spowodować bezpodstawne lub źle przeprowadzone kontrole oraz postępowania, ponieważ oprócz celu fiskalnego z perspektywy ekonomicznej państwa do priorytetowych celów zalicza się również realizację planów gospodarczych.

¹⁰ <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/publikacje/przedsiębiorstwa/index.html>.

Literatura

- Buszko, A. (2016). *Mechanizmy szarej strefy*. Warszawa: CeDeWu Sp. z o.o.
- Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z 21.05.2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej oraz stosowania przyznaných odstępstw (29.06.2018). Bruksela.
- EC (2016). The Concept of Tax Gaps, Report on VAT Gap Estimations by FISCALIS Tax Gap Project Group (FPG/041). European Commission, Directorate-General Taxation and Customs Union.
- <https://biznesujbezpiecznie.pl/split-payment-nowe-narzedzie-do-walki-z-wyludzeniami-vat>.
- <https://businessinsider.com.pl/firmy/podatki/split-payment-ustawa-podpisana-przez-prezydenta/411erqf>.
- https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/systemplatniczy/obrot_bezgotowkowy/obrot_bezgotowkowy.html.
- <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/publikacje/przedsiębiorstwa/index.html>.
- Ustawa z 15.12.2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62) wprowadzono m.in. zmiany do ustawy z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 i 2491).
- Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z 26.07.1991 r., art. 22p.
- Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych z 15.02.1992 r., art. 15d.

Cytowanie

- Palej, A. (2018). Podatnik pod stałą kontrolą – fiskus w posiadaniu nowych narzędzi IT. *Europa Regionum*, 1 (XXXIV), 53–62. DOI: 10.18276/er.2018.34-05.